

Najvyšší súd
Slovenskej republiky

5 Cdo 12/2011

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **J. M.M.**, zastúpeného JUDr. A. M., proti žalovaným **1/ M. H.**, **2/ J. M.**, oboch zastúpených JUDr. M. M., o **zrušenie podielového spoluvlastníctva**, na dovolanie žalovaných 1/ a 2/ proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 15. februára 2010, sp.zn. 2 Co 163/2009, 2 Co 164/2009, 18 Co 17/2010 takto

r o z h o d o l :

Dovolanie žalovaných 1/ a 2/ **o d m i e t a .**

Žalovaní 1/ a 2/ sú povinní zaplatiť žalobcovi do rúk jeho zástupcu JUDr. A. M., náhradu trov dovolacieho konania v sume 69,81 €, do troch dní.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Svidník rozsudkom z 22. júna 2009, č.k. 4 C 468/2002-393 zrušil podielové spoluvlastníctvo k nehnuteľnostiam - rodinnému domu súp. č. X., postavenému na parcele č. X. s príslušenstvom, zapísanom v LV č. X., k.ú. K. a k pozemkov parcela registra „C“ parc. č. X., parc. č. X., parc. č. X., parc. č. X., parc. č. X., a parc. č. X., zapísaným na liste vlastníctva č. X., kat. úz. K. tak, že predmetné nehnuteľnosti prikázal do výlučného vlastníctva žalobcu s povinnosťou vyplatiť žalovaným 1/ a 2/ náhradu za podiely v uvedených nehnuteľnostiach, a to žalovanej 1/ v sume 1 842,26 € a žalovanému 2/ v sume 1 842,26 €. Žalovaným 1/ a 2/ uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi trovy konania vo výške 4 229,14 € na účet jeho právneho zástupcu a zaplatiť trovy štátu vo výške 616,05 € na účet Okresného súdu vo Svidníku. Vychádzal zo zistenia, že žalobca sa žalobou domáhal zrušenia podielového spoluvlastníctva k predmetným nehnuteľnostiam, žiadal všetky nehnuteľnosti prikázať za náhradu do jeho výlučného vlastníctva. Zistil, že žalobca je podielovým spoluvlastníkom rodinného domu súp. č. X. v podiele 6/8-ín a žalovaní 1/ a 2/ každý v podiele 1/8-iny. Ďalej zistil, že žalobca je podielovým spoluvlastníkom pozemkov v podiele 2/4-tín

a žalovaní 1/ a 2/ podielovými spoluvlastníkmi každý v podiele po 1/4-ine. Zo znaleckého posudku Ing. J. B. ustálil, že reálne rozdelenie rodinného domu nie je možné a rozdelením nehnuteľnosti by došlo k jej znehodnoteniu. Pokiaľ sa týka reálneho rozdelenia priľahlých parciel k rodinnému domu, dospel k záveru, že ani v tomto prípade nehnuteľnosti nie sú reálne deliteľné s ohľadom na ďalšie využitie zvyšného pozemku. Ohľadom pozemkov - parciel č. X., X. a X. konštatoval, že ani tieto nemožno deliť vzhľadom k tomu, že majú menšiu výmeru ako 2000 m² a pri spracovaní návrhu reálneho rozdelenia týchto poľnohospodárskych pozemkov mimo zastavaného územia sa musí vychádzať z ustanovení zákona č. 180/1995 Z.z. o zákaze drobenia poľnohospodárskych pozemkov. Vychádzal zo záverov uvedených v znaleckom posudku znalca Ing. J. I., pričom zistil, že rodinný dom, tak aj priľahlé pozemky nie sú reálne deliteľné podľa výšky spoluvlastníckych podielov tak, aby jednotlivé priestory mohli byť samostatne prístupné a užívateľské. Znalec určil všeobecnú cenu rodinného domu vo výške 9 795,51 €, všeobecnú (trhovú cenu) parciel priľahlých rodinnému domu vo výške 1 403,60 € a všeobecnú cenu parciel X., X. a X. vo výške 1 067,83 €. Na základe uvedených zistení vec posúdil podľa ustanovení § 141 ods. 1 a § 142 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka. Pri rozhodovaní o vyporiadaní podielového spoluvlastníctva účastníkov prihliadol na skutočnosť, že nehnuteľnosti nie sú reálne deliteľné, preto bolo potrebné prikázať vec za náhradu jednému alebo viacerým spoluvlastníkom. Na základe uvedeného s prihliadnutím na väčšinový podiel žalobcu k rodinnému domu a účelnému využitiu priľahlých pozemkov zvolil spôsob vysporiadania podielového spoluvlastníctva prikázaním ako rodinného domu, tak aj priľahlých pozemkov do výlučného vlastníctva žalobcu a tomuto uložil povinnosť zaplatiť žalovaným náhradu za ich spoluvlastnícke podiely, pričom vychádzal zo znaleckého posudku Ing. I.. Zaujal aj stanovisko k návrhu žalovaných smerujúceho k zamietnutiu návrhu na zrušenie podielového spoluvlastníctva a konštatoval, že zamietnutie návrhu nie je dôvodné, nakoľko neboli preukázané dôvody hodné osobitného zreteľa pre takéto rozhodnutie. Výrok o trovách konania odôvodnil ustanovením § 142 ods. 1 O.s.p. O trovách štátu rozhodol podľa § 148 ods. 1 O.s.p.

Okresný súd Svidník uznesením z 19. mája 2009, č.k. 4C 468/2002-332 priznal odmenu znalcovi Ing. J. I. za podaný znalecký posudok vo výške 356 € podľa vyhlášky č. 491/2004 Z.z. o odmenách a náhradách výdavkov a náhradách za stratu času pre znalcov, tlmočníkov a prekladateľov.

Okresný súd Svidník uznesením z 11. júna 2009, č.k. 4 C 468/2002-348, priznal znalcovi Ing. J. I. náhradu hotových výdavkov vo výške 79,85 € za účasť na súdnom pojednávaní 8. júna 2009 podľa vyhlášky č. 491/2004 Z.z. o odmenách a náhradách výdavkov

a náhradách za stratu času pre znalcov, tlmočníkov a prekladateľov.

Krajský súd v Prešove rozsudkom z 15. februára 2010, sp.zn. 2 Co 163/2009, 2 Co 164/2009, 18 Co 17/2010 potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku o zrušení podielového spoluvlastníctva účastníkov k rodinnému domu súp. č. X., postaveného na parcele č. X. s príslušenstvom (ploty, vonkajšie úpravy) zapísaného na liste vlastníctva č. X., k.ú. K. a k parcelám registra C, evidovaných na katastrálnej mape ako parcely č. X. - zastavané plochy a nádvoria vo výmere 1042 m², č. X. - zastavané plochy a nádvoria vo výmere 60 m², X. - zastavané plochy a nádvoria vo výmere 34 m², č. X. - zastavané plochy a nádvoria vo výmere 74 m², zapísaných v LV č. X. k.ú. K., vo výroku o prikázaní uvedených nehnuteľností do výlučného vlastníctva žalobcu J. M. a vo výroku o uložení povinnosti žalobcovi zaplatiť za podiely v uvedených nehnuteľnostiach žalovanej 1/ do sumy 1575,34 € a žalovanému 2/ do sumy 1575,34 €. Ďalej zrušil rozsudok vo výrokoch o zrušení podielového spoluvlastníctva účastníkov k parcelám č. X. - trvalý trávny porast vo výmere 704 m², č. X. - trvalý trávny porast vo výmere 64 m², parc. č. X. - orná pôda vo výmere 1273 m², zapísaných v LV č. X. k.ú. K., o prikázaní uvedených nehnuteľností do výlučného vlastníctva žalobcu J. M., o uložení povinnosti žalobcovi zaplatiť náhradu za podiely v uvedených nehnuteľnostiach žalovanej 1/ nad sumu 1575,34 € a žalovanému 2/ nad sumu 1575,34 €, vo výroku o trovách konania a trovách štátu a v rozsahu zrušenia vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Potvrdil uznesenie č. k. 4 C 468/2002-348 z 19. mája 2009 a uznesenie č.k. 4C 468/2002-348 z 11. júna 2009. Konštatoval, že súd prvého stupňa vykonal dokazovanie v potrebnom rozsahu, správne zistil skutkový stav a vo veci aj čiastočne správne rozhodol. Mal za to, že súd prvého stupňa správne zisťoval, či nehnuteľnosti, každá samostatne sú reálne deliteľné, ako aj účelnosť ich využitia. Stotožnil sa so závermi súdu prvého stupňa, čo sa týka reálneho delenia rodinného domu, že tento v zmysle stavebného zákona nie je reálne deliteľný a že bolo správne prihliadať na veľkosť spoluvlastníckeho podielu žalobcu (vo výške 6/8-ín) a podiely žalovaných (vo výške 1/8-iny u každého z nich). Za správne považoval aj prikázanie prilahlých pozemkov do vlastníctva žalobcu, keďže reálnou del'bou by pri 1/4- novom podiele každého zo žalovaných vznikli pozemky, ktoré by nebolo možné účelne využiť a značne by sa obmedzilo užívanie zvyšného pozemku žalobcom spolu s rodinným domom. V tomto smere súhlasil so záverom súdu prvého stupňa aj v tom, že prikázanie prilahlých pozemkov k rodinnému domu, t.j. parcel č. X., X., X. a X. aj z hľadiska účelnosti ich využitia bolo správne. Za správne považoval aj zistenia súdu prvého stupňa o všeobecnej (trhovej) cene rodinného domu, aj jemu prilahlých pozemkov. So zreteľom na uvedené, postupom podľa § 219 ods. 1 O.s.p., potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku o zrušení podielového spoluvlastníctva k

rodinnému domu súp. č. X., ako aj príslušným pozemkom parc. č. X., parc. č. X., parc. č. X. a parc. č. X., prikázanie nehnuteľností, ako samostatných vecí, do výlučného vlastníctva žalobcu a zaplataenia náhrady za spoluvlastnícke podiely do výšky 1 575,34 €. Nestotožnil sa so spôsobom vyporiadania podielového spoluvlastníctva k poľnohospodárskym pozemkom parc. č. X., parc. č. X. a parc. č.X.. Bol toho názoru, že v záujme účelného, ale aj spravodlivého vysporiadania, bolo potrebné zvažovať aj iný spôsob, ako prikázanie aj týchto pozemkov do výlučného vlastníctva žalobcu za náhradu, keďže návrhmi účastníkov nebol súd prvého stupňa viazaný. Poukázal na to, že žalovaní sa v priebehu celého konania snažili aspoň sčasti uchovať vlastníctvo po svojich predkoch, preto konštatoval, že súd prvého stupňa mal zvážiť, či nie je možné tieto pozemky prikázať do výlučného vlastníctva jedného zo žalovaných, prípadne aj oboch. Taktiež bol toho názoru, že prikázaním uvedených parciel do výlučného vlastníctva jedného zo žalovaných, ale aj prípadne do podielového spoluvlastníctva oboch žalovaných v rovnakých podieloch za náhradu v prospech žalobcu, nie je porušením zákona č. 180/1995 Z.z., preto zrušil rozsudok súdu prvého stupňa v časti týkajúcej sa zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva k pozemkom, parc. č. X.; parc. č. X. a parc. č.X. zapísaným na LV čX. k.ú. K., ako aj v súvisiacich výrokoch o trovách konania a trovách štátu a v rozsahu zrušenia vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Ďalej mal za to, že odvolanie žalovaných proti uzneseniu súdu prvého stupňa z 19. mája 2009, č.k. 4 C 468/2002-332 nie je dôvodné, pretože nebolo zistené nesprávne priznanie odmeny súdnemu znalcovi. S poukazom na ustanovenie § 219 ods. 1 O.s.p. napadnuté uznesenie ako vecne správne potvrdil. Taktiež preskúmal aj napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa z 11. júna 2009, č.k. 4 C 468/2002-348 a zistil, že súd prvého stupňa pri priznaní znalečného znalcovi postupoval v súlade s ustanovením § 139 ods. 2 O.s.p. a vyhláškou č. 491/2004 Z.z., keď priznal znalcovi úhradu cestovných nákladov za účasť na súdnom pojednávaní. S poukazom na ustanovenie § 219 ods. 1 O.s.p. napadnuté uznesenie ako vecne správne potvrdil.

Proti výroku rozsudku odvolacieho súdu, ktorým potvrdil časť rozsudku súdu prvého stupňa, podali dovolanie žalovaní 1/ a 2/. Jeho prípustnosť odôvodnili ustanovením § 237 písm. f) O.s.p., t.j. že postupom súdu sa im ako účastníkom konania odňala možnosť konať pred súdom a ustanovením § 241 ods. 2 písm. b) O.s.p., t.j. že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Za odňatie možnosti konať pred súdom považovali skutočnosť, že 1/ odvolací súd nenariadil pojednávanie vo veci a nevykoval dôkazy, ktoré navrhli za účelom odstránenia rozdielov v cene medzi dvoma znaleckými posudkami, 2/ súd prvého stupňa na pojednávaní 8. júna 2009 pristúpil k výsluchu znalca za neprítomnosti žalovaného, ktorý pod tlakom emócií opustil pojednávaciu miestnosť na určitý čas a aj keď po návrate mal

možnosť klásť znalcovi otázky, nemohol už reagovať na bez jeho prítomnosti kladené otázky žalobcu a 3/ že v zápisnici z pojednávania z 27. februára 2008 nebola zachytená skutočná výpoveď žalovanej 1/ a nikde nebol zaprotokolovaný ani dôkaz o vlastníctve letnej kuchyne, čo žalovaní namietali vo svojom stanovisku z 20. marca 2008. K inej vade konania malo dôjsť podľa názoru žalovaných tým, že súdy oboch stupňov 1/ považovali za preukázanú cenu nehnuteľností aj napriek rozdielu medzi znaleckými posudkami a nepovažovali za potrebné odstrániť výrazný rozdiel v názore znalcov, aj napriek názoru žalovaných na vyhotovenie znaleckého posudku Ústavom súdneho inžinierstva v Ž., 2/ považovali za preukázanú nemožnosť reálnej deľby všetkých parciel, a to aj napriek tomu, že žalovaní súhlasili aj s deľbou len na jedného z nich, pričom sa uspokojil odvolací súd s tým, že nemožnosť reálnej deľby posudzoval znalec z odboru stavebníctva a k reálnej deľbe domu sa vyjadroval znalec, ktorý v tom čase nebol zapísaný v zozname znalcov. Navrhli, aby dovolací súd napadnutú časť rozsudku odvolacieho súdu zrušil a vec vrátil tomuto súdu na ďalšie konanie.

Žalobca vo svojom vyjadrení k dovolaniu navrhol, aby dovolací súd dovolanie žalovaných odmietol a priznal žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podali včas účastníci konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), skúmal najskôr to, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 236 a nasl. O.s.p.), a bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) dospel k záveru, že dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, voči ktorému takýto opravný prostriedok nie je prípustný.

Podľa ustanovenia § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

V prejednávanej veci je dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu. Podľa § 238 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej.

V zmysle § 238 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci.

Podľa § 238 ods. 3 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež vtedy, ak smeruje proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že

dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4.

V danom prípade dovolaním žalovaných nie je napadnutý zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu, ale taký potvrdzujúci rozsudok odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd nevyslovil, že dovolanie proti nemu je prípustné.

Dovolací súd považuje za potrebné vyjadriť sa k názoru žalovaných, že v predmetnej veci ide o zmeňujúci rozsudok, voči ktorému je prípustné dovolanie. Za zmeňujúci rozsudok možno považovať iba také rozhodnutie, ktorým odvolací súd vecne zmeňuje rozhodnutie súdu prvého stupňa a nahrádza ho svojím iným rozhodnutím v predmetnej veci. O vecnú zmenu ide vtedy, ak oba súdy odlišne posúdili okolnosti významné pre rozhodnutie, v dôsledku čoho dospeli k rozdielnym skutkovým a právnym záverom. Z uvedeného vyplýva, že rozhodujúce nie je formálne hľadisko, t.j. ako dovolací súd zostavil výrok svojho rozhodnutia (to ako z hľadiska slovného vyjadrenia označil, zoštylizoval výrok), ale vecné hľadisko, t.j. či výsledkom porovnania obsahu oboch rozsudkov je už uvedená odlišnosť.

V predmetnom prípade síce odvolací súd zmenil rozsudok prvostupňového súdu, ale nejde o zmenu vecnoprávnu. V skutočnosti odvolací súd v časti výrok prvostupňového súdu potvrdil (vo výroku o zrušení podielového spoluvlastníctva účastníkov k rodinnému domu súp. č. X., postaveného na parcele č. X.s príslušenstvom - ploty, vonkajšie úpravy - zapísaného v liste vlastníctva č. X., k.ú. K. a k parcelám registra C, evidovaných na katastrálnej mape ako parcely č. X. - zastavané plochy a nádvoria vo výmere 1042 m², č. X. - zastavané plochy a nádvoria vo výmere 60 m², X. - zastavané plochy a nádvoria vo výmere 34 m², č. X. - zastavané plochy a nádvoria vo výmere 74 m², zapísaných v LV č. X. k.ú. K., vo výroku o prikázaní uvedených nehnuteľností do výlučného vlastníctva žalobcu J. M. a vo výroku o uložení povinnosti žalobcovi zaplatiť za podiely v uvedených nehnuteľnostiach žalovanej 1/ do sumy 1575,34 € a žalovanému 2/ do sumy 1575,34 €) a v časti výrok prvostupňového súdu zrušil (vo výrokoch o zrušení podielového spoluvlastníctva účastníkov k parcelám č. X. - trvalý trávny porast vo výmere 704 m², č. X. - trvalý trávny porast vo výmere 64 m², parc. č. X. - orná pôda vo výmere 1273 m², zapísaných v LV č. X. k.ú. K., o prikázaní uvedených nehnuteľností do výlučného vlastníctva žalobcu J. M., o uložení povinnosti žalobcovi zaplatiť náhradu za podiely v uvedených nehnuteľnostiach žalovanej 1/ nad sumu 1575,34 €

a žalovanému 2/ nad sumu 1575,34 €, vo výroku o trovách konania a trovách štátu) a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Z uvedeného vyplýva, že rozsudok odvolacieho súdu v časti napadnutej dovolaním treba z hľadiska vecného považovať za potvrdzujúci. Preto dovolanie z dôvodu § 238 ods. 1 O.s.p. nie je prípustné, lebo smeruje proti tej časti, v ktorej došlo k potvrdeniu výroku rozsudku súdu prvého stupňa.

Dovolací súd v prejednávanej veci dosiaľ nerozhodoval, preto ani nevyslovil právny názor, ktorým by boli súdey viazané. Z týchto dôvodov dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že dovolanie žalobcov nie je podľa § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. procesne prípustné.

S prihliadnutím na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 O.s.p.) skúmať vždy, či dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou zo závažných procesných väd vedúcich k vydaniu tzv. zmätočného rozhodnutia, neobmedzil sa dovolací súd len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O.s.p., ale sa zaoberal aj otázkou, či konanie a rozhodnutie odvolacieho súdu nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p. (t.j. či v danej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, nedostatku spôsobilosti účastníka, nedostatku riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, o prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, o prípad nedostatku návrhu na začatie konania vo veciach, ktoré možno začať len na návrh, o prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať, či o prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo súdom nesprávne obsadeným). Takéto vady konania ale v dovolacom konaní neboli zistené.

Žalovaní existenciu procesných väd konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. netvrdili a procesné vady tejto povahy v dovolacom konaní nevyšli najavo. Prípustnosť ich dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

So zreteľom na žalovanými tvrdený dôvod prípustnosti dovolania sa Najvyšší súd Slovenskej republiky osobitne zameril na otázku opodstatnenosti tvrdenia, že v prejednávanej veci im bola odňatá možnosť pred ním (§ 237 písm. f/ O.s.p.).

Predmetnému dôvodu dovolania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. sú vlastné tri pojmové znaky: 1/ odňatie možnosti konať pred súdom, 2/ to, že k odňatiu možnosti konať došlo v dôsledku

postupu súdu, 3/ možnosť konať pred súdom sa odňala účastníkovi konania. Vzhľadom k tej skutočnosti, že zákon bližšie v žiadnom zo svojich ustanovení pojem odňatie možnosti konať pred súdom nešpecifikuje, pod odňatím možnosti konať pred súdom je potrebné vo všeobecnosti rozumieť taký postup súdu, ktorý znemožňuje účastníkovi konania realizáciu procesných práv a právom chránených záujmov, priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom na zabezpečenie svojich práv a oprávnených záujmov.

O vadu, ktorá je z hľadiska § 237 písm. f/ O.s.p. významná, ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva, ktoré mu právny poriadok priznáva. O taký prípad v prejednávanej veci nejde z dôvodu, že odvolací súd pri prejednávaní a rozhodovaní veci postupoval v súlade s právnymi predpismi a žalovaným 1/ a 2/ neznemožnil uplatniť procesné práva priznané im právnym poriadkom na zabezpečenie ich práv a oprávnených záujmov.

Žalovaní namietajú, že k vade konania v zmysle ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p. došlo tým, že 1/ odvolací súd vo veci nenariadil pojednávanie a nevykonal dôkazy, ktoré žalovaní navrhli za účelom odstránenia rozdielov v cene medzi dvoma znaleckými posudkami, 2/ súd prvého stupňa na pojednávaní 8. júna 2009 pristúpil k výsluchu znalca za neprítomnosti žalovaného, ktorý pod tlakom emócií opustil pojednávaciu miestnosť na určitý čas a aj keď po návrate mal možnosť klásť znalcovi otázky, nemohol už reagovať na bez jeho prítomnosti kladené otázky žalobcu a 3/ že v zápisnici z pojednávania z 27. februára 2008 nebola zachytená skutočná výpoveď žalovanej 1/ a nikde nebol zaprotokolovaný ani dôkaz o vlastníctve letnej kuchyne, čo žalovaní namietali vo svojom stanovisku z 20. marca 2008.

Podľa § 214 ods. 1 O.s.p. (v znení účinnom od 15. októbra 2008), na prejednanie odvolania proti rozhodnutiu vo veci samej nariadi predseda senátu odvolacieho súdu pojednávanie ak a/ je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, b/ súd prvého stupňa rozhodol podľa § 115a bez nariadenia odvolacieho pojednávania, c/ to vyžaduje dôležitý verejný záujem.

Podľa § 214 ods. 2 O.s.p. v tomto znení, môže odvolací súd rozhodnúť aj bez nariadenia odvolacieho pojednávania.

V predmetnej veci je zrejmé, že odvolací súd sa stotožnil s dôvodmi rozsudku súdu prvého stupňa, teda mal za to, že súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav a o veci aj

správne rozhodol, súd prvého stupňa rozhodol v predmetnej veci na pojednávaní a nejde tu ani o verejný záujem, keďže nejde o veci týkajúce sa v rôznych súvislostiach väčšieho okruhu osôb, napr. spory týkajúce sa územného celku sídliska a pod. Dohovor o ľudských právach a základných slobodách nevyžaduje a ani z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva nemožno vysledovať, že by sa malo na všetkých súdnych inštanciách pojednávanie vykonávať verejne. Ak teda rozhodoval súd prvého stupňa na pojednávaní, odvolací súd v zásade nemusí nariadiť pojednávanie. Odvolací súd však vždy môže nariadiť pojednávanie, ak to považuje za potrebné.

Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že odvolací súd postupoval v súlade so zákonom, pokiaľ prejednal odvolanie proti rozhodnutiu prvostupňového súdu vo veci samej 15. februára 2010 bez nariadenia odvolacieho pojednávania. Postup odvolacieho súdu nemal za následok odňatie možnosti žalovaných konať pred súdom v zmysle ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p. Nedošlo k znemožneniu realizácie ich procesných práv, priznaných im v občianskom súdnom konaní za účelom obhájenia ochrany ich práv a právom chránených záujmov. Dovolací súd poukazuje na tú skutočnosť, že za postup súdu odnímajúci účastníkovi konania možnosť konať pred súdom v zmysle citovaného zákonného ustanovenia, nie je možné považovať postup súdu v súlade s príslušnými procesnými ustanoveniami. Nedošlo preto k závadnému procesnému postupu súdu, ktorým by sa žalovaným znemožnila realizácia ich procesných práv, priznaných im v občianskom súdnom konaní za účelom obhájenia a ochrany ich práv a právom chránených záujmov v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

Námietka žalovaných o postupe súdov nižších stupňov súvisiaca s nevykonaním dôkazov nie je dôvodná. Súd nie je viazaný návrhmi účastníkov na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhnuté dôkazy. Nevykonanie dôkazov podľa návrhov alebo predstáv žalovaných nie je ani postupom, ktorým by im súd odňal možnosť konať pred súdom, lebo rozhodovanie o tom, ktoré dôkazy budú vykonané, patrí výlučne súdu, a nie účastníkovi konania (§ 120 ods. 1 O.s.p.). Ak súd niektorý dôkaz nevykoná, môže to viesť nanajvýš k jeho nesprávnym skutkovým záverom, a teda v konečnom dôsledku aj k nesprávnemu rozhodnutiu, nie však k zmätočnosti rozhodnutia (vid' napr. aj rozhodnutia uverejnené v Zbierke rozhodnutí a stanovísk súdov Slovenskej republiky pod č. 37/1993 a pod č. 125/1999).

Žalovaní v dovolaní ďalej namietajú, že v zápisnici z pojednávania z 27. februára 2008 nebola zachytená skutočná výpoveď žalovanej 1/ a nikde nebol zaprotokolovaný ani dôkaz o vlastníctve letnej kuchyne, čo žalovaní namietali vo svojom stanovisku z 20. marca 2008.

Podľa § 40 ods. 3 O.s.p. predseda senátu alebo samosudca opraví v zápisnici chyby v písaní a iné zrejme nesprávnosti. Predseda senátu alebo samosudca rozhoduje aj o návrhoch na doplnenie zápisnice a o námietkach proti jej zneniu. Každá námietka účastníka konania proti zneniu zápisnice, vedeniu konania alebo správania účastníkov konania, ktorej súd nevyhovел, musí byť v zápisnici uvedená.

Obsah zápisnice o úkonoch súdu v podrobnostiach upravuje § 52 a nasl. vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 543/2005 Z.z. o Spravovacom a kancelárskom poriadku pre okresné sudy, krajské sudy, Špeciálny súd a vojenské sudy v znení neskorších predpisov, ktorého druhý odsek prvej vety ustanovuje, že predseda senátu diktuje zápisnicu o súdnom pojednávaní nahlas tak, aby prítomní diktované znenie počuli, ak predpisy o konaní pred súdmi nepripúšťajú iný postup. Ak má prítomný účastník konania (jeho zástupca) za to, že zápisnica o pojednávaní neodráža presne priebeh v pojednávacej miestnosti, je to dôvodom na uplatnenie námietok do zápisnice o pojednávaní, o ktorých je súd povinný rozhodnúť. Povahou veci je pritom dané, že takúto námietku môže účastník, ktorý sa konania zúčastnil (prípadne jeho zástupca) uplatniť najneskôr do skončenia tohto pojednávania.

Zo zápisnice z pojednávania z 27. februára 2008 (č.l. 227-230) vyplýva, že žalovaní 1/ a 2/ námietky priamo na pojednávaní voči zápisnici nevzniesli, urobili tak až v písomnom podaní z 20. marca 2008 (doručeného Okresnému súdu Svidník 20. marca 2008), označenom ako „Stanovisko k zápisnici o pojednávaní“. Keďže povaha veci neumožňuje, aby dodatočne (po skončení pojednávania) bolo možné verne rekonštruovať dej konania pred súdom tak, aby bolo reálne opraviť v zápisnici uvedené údaje s tým, ako sa skutočne v pojednávacej miestnosti odohrali a keďže účastníci konania výhrady proti vecnej správnosti zápisnice nevzniesli priamo na pojednávaní, nie je preto možné považovať tvrdenia žalovaných za tvrdenia zodpovedajúce skutočnosti. Skutočnosť, že súd prvého stupňa nerozhodol o písomných námietkach žalovaných z 28. marca 2008 proti zneniu zápisnice nespôsobuje vadu konania v zmysle ustanovenia § 237 písm. f) O.s.p. Nerozhodnutie o námietkach môže viesť nanajvyš k inej vade konania (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), avšak z dôvodu procesnej neprípustnosti dovolania sa dovolací súd touto námietkou viac nezaoberal.

Žalovaní v dovolaní ďalej vytýkajú súdu prvého stupňa, že v pojednávaní 8. júna 2009 pokračoval aj potom, ako žalovaný 2/ opustil pojednávaciu miestnosť na určitý čas a aj keď

po návrate mal možnosť klásť znalcovi otázky, nemohol už reagovať na bez jeho prítomnosti kladené otázky žalobcu.

Podľa § 119 ods. 1 veta prvá O.s.p. pojednávanie sa môže odročiť len z dôležitých dôvodov, ktoré sa musia oznámiť.

Možnosť odročiť pojednávanie upravuje § 119 Občianskeho súdneho poriadku. Posúdenie dôvodov uplatňovaných k odročeniu pojednávania je celkom v kompetencii súdu, ktorý vo veci koná. Aj v takom prípade musí mať súd na zreteli práva účastníkov konania, ku ktorým nepochybne patrí právo na prerokovanie veci v ich prítomnosti alebo v prítomnosti ich zvoleného právneho zástupcu. Podmienkou, ktorej splnenie je potrebné k tomu, aby súd nemohol prejednať vec v neprítomnosti riadne predvolaného účastníka je, že účastník požiada o odročenie pojednávania, a to z dôležitého dôvodu. Dôležitosť dôvodu, ktorým je odôvodňovaná žiadosť neprítomného účastníka o odročenie pojednávania (§ 101 ods. 2 O.s.p.), posudzuje súd vždy podľa konkrétnych, individuálnych okolností prípadu a z objektívneho hľadiska. Či sú v tej-ktorej veci dôležité dôvody pre odročenie pojednávania dané, posudzuje súd, a nie účastník konania.

V prejednávanej veci je zo zápisnice z pojednávania z 8. júna 2009 (č.l. 340-343) zrejmé, že žalovaný 2/ sa na pojednávanie dostavil a hneď v úvode uviedol, že zotrváva na tom, aby boli predvolaní aj znalci, a to Ing. J. B. a Doc. Ing. H. M., Csc., ktorí taktiež vypracovali znalecký posudok, a preto z tohto dôvodu žiada o odročenie pojednávania. Súd prvého stupňa jeho žiadosti o odročenie pojednávania z dôvodu výsluchu navrhnutých znalcov nevyhovel, pokračoval v konaní, načo žalovaný 2/ opustil pojednávaciu miestnosť s tým, že sa ide sťažovať k predsedovi súdu. Súd prvého stupňa pristúpil k výsluchu znalca Ing. J. I., ktorému najskôr položil otázku, na to znalcovi kládli otázky právny zástupca žalobcu a žalovaná 1/. V priebehu výsluchu sa dostavil aj žalovaný 2/, ktorému bolo umožnené znalcovi klásť otázky, pričom na jeho prvú otázku adresovanú znalcovi mu tento odpovedal tak, že k jeho otázke sa už na pojednávaní vyjadril.

Ako už bolo vyššie uvedené, nevykonanie navrhnutého dôkazu účastníkom súdneho konania (v danom prípade vykonanie výsluchu súdnych znalcov na pojednávaní konanom 8. júna 2009) nevedie k odňatiu možnosti účastníka konať pred súdom a takisto nie je ani dôležitým dôvodom pre odročenia súdneho pojednávania. Ak teda žalovaný 2/ opustil pojednávaciu miestnosť z dôvodu nesúhlasu s neodročením pojednávania a z tohto dôvodu sa nezúčastnil

celého výsluchu znalca, došlo k jeho obmedzenej možnosti klásť znalcovi otázky v dôsledku jeho vlastného prístupu k spôsobu vedenia konania a nie pre pochybenie súdu.

Žalovaní v dovolaní ďalej namietajú, že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá má za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p).

Iná vada konania je procesná vada, ktorá na rozdiel od väd taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p. nezakladá zmätočnosť rozhodnutia. Je právne relevantná, ak mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Z hľadiska dovolateľom tvrdenej existencie tzv. inej vady konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p. treba uviesť, že dovolací súd môže pristúpiť k posúdeniu opodstatnenosti tvrdenia o tomto dovolacom dôvode až vtedy, keď je dovolanie z určitého zákonného dôvodu prípustné (o tento prípad ale v prejednávanej veci nejde).

Vzhľadom na uvedené možno preto zhrnúť, že v danom prípade prípustnosť dovolania nemožno vyvodiť z ustanovenia § 238 O.s.p., a iné vady konania v zmysle § 237 O.s.p. neboli dovolacím súdom zistené.

Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalovaných 1/ a 2/ v súlade s § 218 ods. 1 písm. c/ v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p., ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný, odmietol. Pritom, riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, nezaoberal sa napadnutým uznesením odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

V dovolacom konaní neboli žalovaní úspešní a právo na náhradu trov dovolacieho konania vzniklo žalobcovi (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd priznal žalobcovi náhradu, ktorá spočíva v odmene advokáta za jednu právnu službu, ktorú mu poskytol vypracovaním vyjadrenia k dovolaniu žalovaného (§ 14 ods. 1 písm. b/ vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb). Sadzbu tarifnej odmeny určil podľa § 10 ods. 5 tejto vyhlášky vo výške 51,45 € (z hodnoty pozemkov, ktoré boli predmetom dovolacieho konania, t.j. zo sumy 1403 €) a s náhradou výdavkov za miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné vo výške jednej stotiny výpočtového základu (§ 1 ods. 3 a § 16 ods. 3 tejto vyhlášky), t.j. 7,21 €, čo spolu s DPH vo výške 11,15 € predstavuje spolu 69,81 €.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 1. marca 2011

**JUDr. Vladimír Magura, v.r.
predseda senátu**

Za správnosť vyhotovenia: Dagmar Falbová

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcov **1/ Tomáša Molnára**, bývajúceho v Blažove 78, Kútники, **2/ Zuzany Molnárovej**, bývajúcej v Blažove 78, Kútники, zastúpených JUDr. Mariánom Patajom, advokátom so sídlom v Banskej Bystrici, J. Chalúpku 8 proti žalovanému **Aeolus., s.r.o.** so sídlom v Nitre, Mostná 29, IČO: 31 44 90 69, zastúpenému JUDr. Libušou Péteriovou advokátkou v Nitre, Farská 1, **o 4 180,40 €**, vedenej na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 9 C 157/2008, v konaní o dovolaní žalovaného proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre z 29. januára 2010, sp. zn. 7 Co 6/2010, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Nitre z 29. januára 2010, sp. zn. 7 Co 6/2010, **z r u š u j e** a vec mu vracia na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Nitra rozsudkom z 19. novembra 2009 č. k. 9 C 157/2008-138 zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcom 1/,2/ sumu 4 172,82 € do troch dní od právoplatnosti rozsudku a vo zvyšku žalobu zamietol. O náhrade trov konania rozhodol tak, že žalobcom 1/, 2/ priznal celú náhradu trov konania, s tým, že o ich výške rozhodne samostatným uznesením.

Krajský súd v Nitre na odvolanie žalovaného, uznesením zo dňa 29. januára 2010 sp. zn. 7 Co 6/2010 toto odvolanie odmietol. Rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania. Uviedol, že dňa 4. decembra 2009 podala právna zástupkyňa žalovaného proti rozsudku súdu prvého stupňa odvolanie bez odôvodnenia. Uviedla len to, že súd prvého stupňa na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam (ohľadne odstúpenia od zmluvy), vec nesprávne právne posúdil a že podrobné dôvody odvolania doručí súdu do piatich dní. Súd prvého stupňa neodstránil vady

odvolania postupom podľa § 209 ods. 1 O.s.p., ale vec predložil odvolaciemu súdu na rozhodnutie. Odvolací súd po zistení, že odvolanie nie je odôvodnené a že súd prvého stupňa neodstránil túto vadu odvolania postupom podľa § 211 ods. 1 O.s.p. sám uznesením zo dňa 18. januára 2010 sp. zn. 7Co/6/2010 vyzval právnu zástupkyňu žalovaného, aby v lehote 3 dní doplnila svoje odvolanie o náležitosti odvolania podľa § 205 ods. 1 O.s.p. t.j. o dôvody odvolania a uvedenie, v čom napadnuté rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa v odvolacom konaní domáha. Výzvu odvolacieho súdu právna zástupkyňa žalovaného prevzala dňa 19. januára 2010. Písomným podaním doručeným súdu osobne dňa 25. januára 2010 doplnila odvolanie žalovaného o dôvody odvolania. Odvolací súd posúdil odvolanie žalovaného ako podané bez odôvodnenia, pretože dôvody odvolania doplnil až po uplynutí lehoty, v ktorej mohol dôvody odvolania doplniť. Odvolanie nemalo všetky zákonom požadované náležitosti, odvolací súd nemohol v odvolacom konaní riadne konať a o odvolaní meritórne rozhodnúť, preto odvolanie žalovaného v zmysle § 218 ods. 1 písm. d/ O.s.p. odmietol. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 O.s.p. a § 146 ods. 1 písm. c/ O.s.p.

Proti uzneseniu odvolacieho súdu podal žalovaný dovolanie a žiadal ho zrušiť a vec vrátiť tomuto súdu na ďalšie konanie. Uviedol, že odmietnutím odvolanie mu bola v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. odňatá možnosť konať pred súdom, keď odvolací súd rozhodoval dňa 29. januára 2010, kedy už mal k dispozícii nielen odvolanie doručené súdu dňa 4. decembra 2009 ale aj podrobné dôvody odvolania doručené súdu dňa 25. januára 2010. Poukázal na to, že v podanom odvolaní zo dňa 4. decembra 2009 voči konkrétnemu rozsudku boli uvedené zákonné dôvody ako aj rozsah odvolania, pričom tohto názoru musel byť i odvolací súd, inak by mu nezasielal výzvu na doplnenie podania a bol by odvolanie ihneď odmietol. Poukázal v tomto smere na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktoré v obdobných veciach zaujali už právny názor.

Žalobcovia 1/, 2/ vo svojom vyjadrení k dovolaniu ho žiadali ako nedôvodné zamietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), skúmal najskôr to, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 236 a nasl. O.s.p.).

Podľa ustanovenia § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Podmienky prípustnosti dovolania sú upravené v ustanovení § 237, § 238 a § 239 O.s.p. V ustanovení § 237 O.s.p. sú stanovené podmienky prípustnosti dovolania proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu bez ohľadu na jeho procesnú formu. Ustanovenie § 238 O.s.p. upravuje dôvody prípustnosti dovolania proti rozhodnutiam odvolacieho súdu vydaným vo forme rozsudku a v ustanovení § 239 O.s.p. sú uvedené dôvody prípustnosti dovolania proti rozhodnutiam odvolacieho súdu vydaným vo forme uznesenia.

Žalovaný napadol dovolaním uznesenie odvolacieho súdu.

V zmysle § 239 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ak a/ odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, b/ odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností (§ 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p.) na zaujatie stanoviska. Dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. V zmysle § 239 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Podľa doslovného znenia § 239 ods. 3 O.s.p. však ustanovenia odsekov 1 a 2 neplatia, ak ide o uznesenie o príslušnosti, predbežnom opatrení, poriadkovej pokute, znalečnom, tlmočnom a o trovách konania, ako aj o tých uzneseniach vo veciach upravených Zákomom o rodine, v ktorých sa vo veci samej rozhoduje uznesením.

Nakoľko je v prejednávanej veci dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu ktorým odmietol odvolanie žalovaného, je nepochybné, že prípustnosť dovolania žalovaného z ustanovenia § 239 O.s.p. nemožno vyvodíť.

Vzhľadom na zákonnú povinnosť skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v ustanovení § 237 O.s.p., neobmedzil sa dovolací súd len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 239 O.s.p., ale komplexne sa zaoberal aj otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z väd uvedených v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p. (ide o prípad nedostatku právomoci súdu, nedostatku spôsobilosti účastníka, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, o prípad nepodania návrhu na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, o prípad odňatia možnosti účastníka konať pred súdom a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo súdom nesprávne obsadeným).

V rámci toho prieskumu dovolací súd ustálil, že došlo k vade v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. zakladajúcej prípustnosť a dôvodnosť dovolania, t.j. že odvolací súd svojim postupom odňal žalovanému možnosť konať pred súdom.

Pod odňatím možnosti pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.) je treba rozumieť taký chybný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Predmetnému dôvodu dovolania sú vlastné tri pojmové znaky : 1/ odňatie možnosti konať pred súdom, 2/ to, že k odňatiu možnosti konať došlo v dôsledku postupu súdu, 3/ možnosť konať pred súdom sa odňala účastníkovi konania. Vzhľadom k tej skutočnosti, že zákon bližšie v žiadnom zo svojich ustanovení pojem odňatie možnosti konať pred súdom nešpecifikuje, pod odňatím možnosti konať pred súdom je potrebné vo všeobecnosti rozumieť taký postup súdu, ktorý znemožňuje účastníkovi konania realizáciu procesných práv a právom chránených záujmov, priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom na zabezpečenie svojich práv a oprávnených záujmov.

O taký prípad v prejednávanej veci ide z dôvodu, že odvolací súd pri prejednávaní a rozhodovaní veci nepostupoval v súlade s právnymi predpismi a žalovanému znemožnil uplatniť procesné práva priznané mu právnym poriadkom na zabezpečenie jeho práv a oprávnených záujmov, čím odvolacie konanie touto vadou zaťažil.

Základné právo na súdnu ochranu podľa § 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len ústavy) zaručuje, že každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom

svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, bolo možné odôvodniť len dôvodmi, uvedenými v ustanovení § 205 ods. 2 písm. a/ až f/ O.s.p.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie (§ 205 ods. 3 O. s.p.).

Súd prvého stupňa uznesením vyzve toho, kto podal odvolanie neobsahujúce náležitosti podľa § 205 ods. 1 a 2, aby chýbajúce náležitosti doplnil a poučí ho o následkoch neodstránenia väd odvolania podľa § 218 ods. 1 písm. d/. Ak sa aj napriek výzve súdu odvolanie nedoplní alebo ak ide o oneskorené odvolanie alebo odvolanie podané tým, kto naň nie je oprávnený, predloží súd prvého stupňa odvolanie na rozhodnutie odvolaciemu súdu (§ 209 ods. 1 O.s.p.).

Ak súd prvého stupňa nesprávne postupoval podľa § 209 ods. 1, odvolací súd sám vyzve toho, kto podal odvolanie, aby doplnil chýbajúce náležitosti, a poučí ho o následkoch neodstránenia väd odvolania podľa § 218 ods. 1 písm. d/ (§ 211 ods. 1 veta prvá O.s.p.).

Odvolací súd odmietne odvolanie, ktoré nemá náležitosti podľa § 205 ods. 1, 2 O.s.p. ak boli dodržané podmienky podľa § 209 ods. 1 a § 211 ods. 1 (§ 218 ods. 1 písm. d/ O.s.p.)

Ak je z odvolania zrejmé, ktoré rozhodnutie je odvolaním napadnuté a v akom rozsahu odvolateľ rozhodnutie napadá, potom neuvedenie údajov o tom, v čom vidí nesprávnosť rozhodnutia alebo postupu súdu prvého stupňa, nebráni pokračovaniu odvolacieho konania a nie je na mieste odmietnutie odvolania.

Kým citované ustanovenia §§ 205 ods. 1, 209 ods. 1, 211 ods. 1 a 218 ods. 1 O.s.p. upravujú náležitosti odvolania, postup súdu v prípade ich nedostatku a procesný následok oneskorene podaného odvolania, prípadne neodstránenia nedostatku náležitostí odvolania, ktorým je odmietnutie odvolania, citované ustanovenie § 205 ods. 3 O.s.p. stanovuje čas, dokedy možno rozšíriť rozsah a dôvody odvolania. Tento čas je ohraničený uplynutím odvolacej lehoty, ktorá je určená ustanovením § 204 ods. 1 O.s.p. S nedodržaním času stanoveného na vykonanie procesného úkonu odvolateľa spočívajúceho v možnosti rozšíriť dôvody podaného odvolania zákon nespája ako procesný následok odmietnutie odvolania. Z gramatického ako i logického výkladu ustanovenia § 205 ods. 3 O.s.p. vyplýva, že sa môže týkať len rozšírenia už existujúcich dôvodov odvolania, teda len prípadov, v ktorých odvolanie spĺňa náležitosti vyplývajúce z ustanovenia § 205 ods. 1 O.s.p. Nemožno totiž rozširovať niečo, čo vôbec nie je. Len nedostatok akýchkoľvek dôvodov odvolania predpokladá v zmysle citovaného ustanovenia § 209 O.s.p. výzvu súdu na doplnenie dôvodov odvolania a možnosť odvolateľa v lehote desiatich dní od jej doručenia odstrániť tento nedostatok. Kým tento nedostatok nie je odstránený, použitie citovaného ustanovenia § 205 ods. 3 O.s.p. neprichádza do úvahy. Nemožno ním preto odôvodňovať nemožnosť doplnenia odvolania o chýbajúce náležitosti a odmietnutie odvolania z tohto dôvodu. Procesným dôsledkom nedodržania času, v ktorom odvolateľ má možnosť rozšíriť existujúce, teda pôvodné dôvody odvolania, môže byť len to, že odvolací súd na rozšírené, resp. ďalšie dôvody odvolania neprihliadne.

V prejednávanej veci niet pochyb o tom, že žalovaný v odvolaní proti rozsudku súdu prvého stupňa označil rozhodnutie, proti ktorému smeruje, uviedol v ňom, že sa odvoláva proti tomu, že súd prvého stupňa na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam (najmä ohľadne odstúpenia od zmluvy žalobcami 1/, 2/ z dôvodu porušenia povinnosti vyplývajúcich zo zmluvy o obstaraní zájazdu žalovaným) a vec nesprávne posúdil.

Súd prvého stupňa bez toho, aby postupoval podľa § 209 ods. 1 O.s.p. postúpil vec odvolaciemu súdu na rozhodnutie o odvolaní, odvolací súd, ktorý dospel k záveru, že odvolanie nemá zákonné náležitosti, uznesením zo dňa 18. januára 2010 sám vyzval žalovaného, aby odvolanie doplnil o náležitosti odvolania podľa § 205 ods. 1 O.s.p. s poučením, že inak odvolací súd odvolanie odmietne. Uznesenie prevzala právna zástupkyňa žalovaného dňa 19. januára 2010 (č. l. 158 spisu) a dňa 25. januára 2010 doplnila odvolanie

v zmysle uvedenej výzvy podaním na odvolací súd (č. l. 159 spisu).

Ak preto odvolací súd v zmysle § 211 ods. 1 O.s.p. sám vyzval odvolateľa na doplnenie odvolania a odvolateľ v lehote určenej odvolacím súdom dôvody odvolania doplnil, nemohol odmietnuť odvolanie s poukazom na § 218 ods. 1 písm. d/ O. s.p.

Z uvedeného preto vyplýva, že odvolací súd takýmto nesprávnym rozhodnutím o odmietnutí odvolania odňal žalovanému možnosť konať pred súdom v zmysle ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p.

Uvedená skutočnosť, že došlo v konaní k procesnej vade podľa § 237 písm. f/ O.s.p. je nielen dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania, ale zároveň je tiež okolnosťou, pre ktorú musí dovolací súd napadnuté rozhodnutie vždy zrušiť, pretože rozhodnutie vydané v konaní postihnutom tak závažnou procesnou vadou, nemôže byť považované za správne.

Z uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie odvolacieho súdu podľa § 243b ods. 1, 4 O.s.p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

V novom rozhodnutí rozhodne súd znovu o trovách pôvodného i dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 25. januára 2011

JUDr. Vladimír Magura, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Dagmar Falbová